

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Handlingsplan

Norges handlingsplan 4

2019–2021

Open
Government
Partnership

*“Den norske forvaltningen skal være effektiv,
åpen, samordnet og ha høy tillit i befolkningen”*

Monica Mæland

Monica Mæland
Kommunal- og moderniseringsminister

Foto: Torbjørn Tandberg

Innholdsfortegnelse

Hovedpilarene i den norske handlingsplanen	5
Åpenhet i norsk forvaltning	6
1. En åpen forvaltning med høy tillit i befolkningen	6
2. Lov og regelverk som sikrer åpenhet i forvaltningen.....	7
3. Samarbeid mellom forvaltningen og det sivile samfunn.....	8
Norge og OGP	9
4. Norges deltakelse i OGP.....	9
5. «Nordic+»-samarbeidet	9
6. Norges tre handlingsplaner	9
7. Samarbeidet med det sivile samfunn.....	10
8. OGP-rådet	10
9. Egne hjemmesider om åpenhet	11
Prioriterte områder i Handlingsplan 4	12
10. De tre hovedprioriteringene.....	12
10.1. Åpenhet i forvaltningen.....	12
10.2. Offentlige innkjøp og antikorrupsjon.....	12
10.3. Viderebruk av data	13
Arbeidet med handlingsplan 4 – arbeidsmetode og prosess	14
11. Oppfølgingen av IRM-rapporten.....	14
12. Samarbeidet med departementene – innspillene	14
13. Samarbeidet med sivilsamfunnsorganisasjonene og departementene – samskaping.....	14
14. Aktiv bruk av hjemmesidene for åpenhet	15
15. Kommentarer til prosessen	15
De enkelte forpliktelsene	17
Integritet og åpenhet i forvaltningen.....	17
Åpne data og viderebruk av offentlige data.....	22
Offentlige anskaffelser, opplysninger om reelle rettighetshavere og antikorrupsjon.....	26

Hovedpilarene i den norske handlingsplanen

Integritet og åpenhet i forvaltningen

1. Veiledning for å oppfylle plikten til journalføring og arkivering av dokumenter
2. Tilgjengeliggjøring av energistatistikk
3. E-innsyn og potensialet for å spre e-innsyn i kommunal sektor

Åpne data og viderebruk av offentlige data

4. Gjennomføre en strategi for åpne kulturdata
5. Digitale plan- og byggesaksprosesser med tilrettelagt veiledning og arealprofiler

Åpenhet om offentlige anskaffelser, reelle rettighetshavere og antikorrupsjon

6. Effektivisere og forbedre offentlige anskaffelser ved å heldigitalisere anskaffelsesprosessen
7. Forebygge korrupsjon
8. Etablere offentlig register over reelle rettighetshavere

Åpenhet i norsk forvaltning

1. En åpen forvaltning med høy tillit i befolkningen

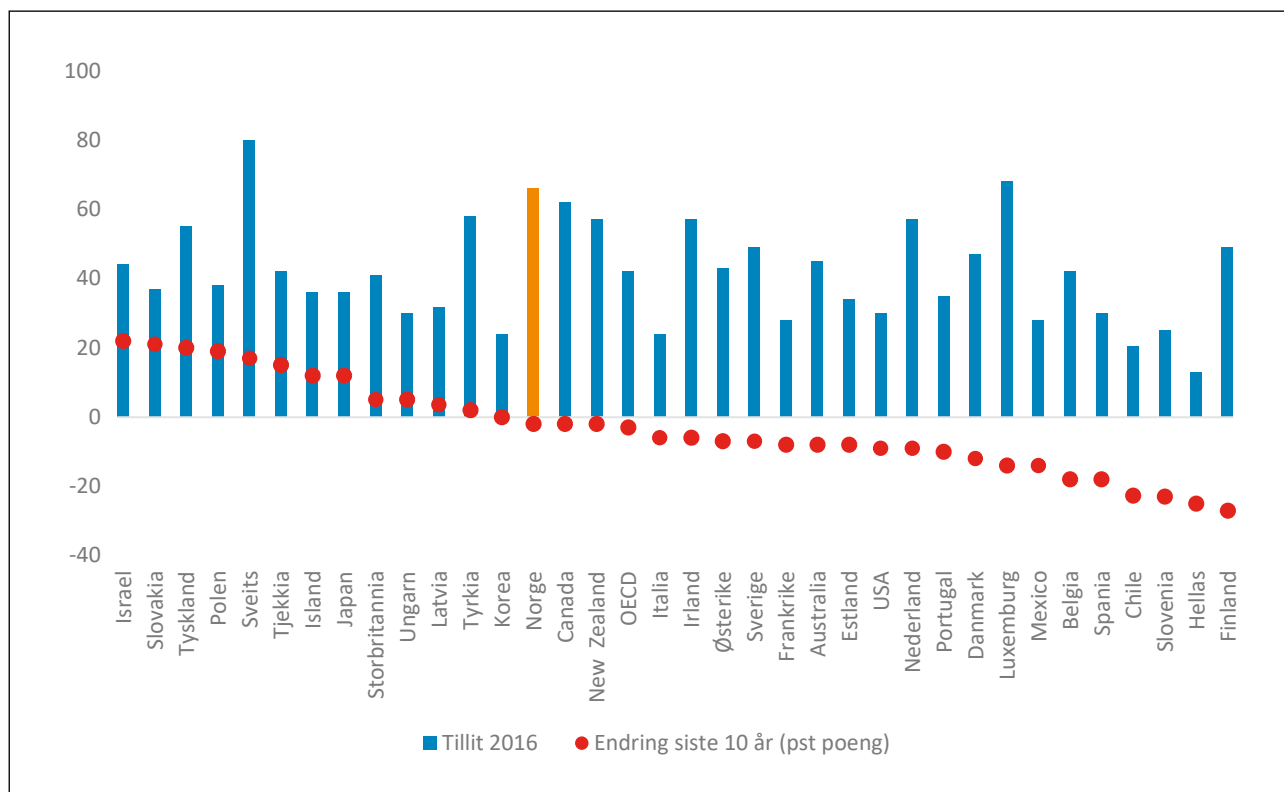
Norge er et sentralt styrt land, tradisjonelt preget av felles verdsett. Samtidig er det norske samfunnet grunnlagt på en åpenhetskultur med en lang tradisjon for at det sivile samfunnet deltar i utformingen av politikken. Prinsippene bak en åpen forvaltning er godt forankret i norsk forvaltningstradisjon. OGP-prinsippene samsvarer derfor godt med de prinsippene den norske forvaltningen er bygd på.

Ett av målene for norsk forvaltning er at den skal være effektiv, åpen, samordnet og ha høy tillit i befolkningen.

Regjeringen sier videre at den vil :

«... legge til rette for at det sivile samfunn og innbyggerne kan kontrollere at de offentlige ressursene brukes effektivt og at rettsikkerheten ivaretas. Dette fordrer også at det sivile samfunn kan delta i politikutformingen på et tidlig tidspunkt og at forvaltningen er åpen om hvem som er med på å påvirke offentlige beslutningsprosesser. «(Prp. 1 S) s. 106

I dag rangeres Norge blant de land i verden hvor befolkningen har størst tillit til forvaltningen.

Kilde: OECD Government at glance, 2017/ World Gallup Poll

2. Lov og regelverk som sikrer åpenhet i forvaltningen

2.1 Forvaltningsloven

Forvaltningsloven gir generelle regler om behandlingsmåten i den offentlige forvaltning. Loven regulerer saksbehandlingen når det treffes avgjørelser, og særlig partenes rettigheter under saksbehandlingen.

2.2 Offentlighetsloven

Offentlighetsloven gir alle rett til innsyn i saksdokumenter, journaler og lignende registre for alle organer som omfattes av loven. Loven gjelder for alle statlige forvaltningsorganer, kommuner og fylkeskommuner.

Hovedregelen er at det skal gis innsyn, og unntak krever hjemmel i lov eller i henhold til lov. Ellers inneholder loven regler om håndtering av innsynskrav og om anledning til å klage på avgjørelser i innsynssaker.

2.3 Miljøinformasjonsloven

Denne loven skal sikre allmennheten tilgang til miljøinformasjon og derved gjøre det lettere for den enkelte å bidra til vern av miljøet, å verne seg selv mot helse- og miljøskade og å påvirke offentlige og private beslutningstakere i miljøspørsmål. Loven skal også fremme allmennhetens mulighet til å delta i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet.

2.4 Utredningsinstruksen

Formålet med utredningsinstruksen er å legge et godt grunnlag for beslutninger om statlige tiltak, som for eksempel reformer, regelendringer og investeringer. Ved siste revisjon av instruksen ble behovet for tidliginvolvering forsterket.

2.5 Statens kommunikasjonspolitik

Kommunikasjonspolitikken inneholder de sentrale mål og prinsipper for statens kommunikasjon med innbyggere, næringsliv, organisasjoner og annen offentlig virksomhet.

Målene for den statlige kommunikasjonspolitikken er at innbyggerne skal:

- få korrekt og klar informasjon om sine rettigheter, plikter og muligheter,
- ha tilgang til informasjon om statens virksomhet,
- inviteres til å delta i utformingen av politikk, ordninger og tjenester.

2.6 Høringer

Høringer er viktige for at berørte instanser og offentligheten trekkes inn i beslutningsprosessen før beslutning fattes. Innbyggere, organisasjoner og næringsliv skal få si sin mening og føre kontroll med hva forvaltningen gjør og hvordan den utfører sine oppgaver.

Saker sendes på høring fordi:

- det er en demokratisk rett for alle å få være med på å utforme offentlig politikk,
- berørte interessers synspunkter skal bli kjent for dem som skal fatte beslutninger,
- saker skal opplyses så godt som mulig før beslutninger fattes (ref. forvaltningsloven),
- deltakelse skaper bedre forankring og letter gjennomføring av tiltak.

2.7 einnsyn

For å gjøre det enklere å få innsyn i offentlige dokumenter, og dermed bidra til større åpenhet i forvaltningen har Difi utviklet den nye innsynsløsningen einnsyn. einnsyn erstatter Offentlig elektronisk postjournal (OEP). Løsningen brukes til å publisere offentlige virksomheters postjournaler på internett. Postjournalene blir deretter samlet i en felles database som blir gjort søkbar for brukerne. 120 statlige virksomheter og Oslo kommune bruker nå einnsyn. Per 1. august 2018 inneholder einnsyn 27 millioner journalposter fra offentlig sektor. Det ble i 2017 rettet 294 752 innsynsforespørsler gjennom einnsyn (daværende OEP). (Prp 1 S)

Einnsyn gir mulighet til å følge politiske beslutningsprosesser på tvers av virksomhetsgrensene. Alle kan søke etter dokumenter og saker fra staten og Oslo kommune. I tillegg kan man søke i politiske møter i Oslo kommune. Alle kan registrere seg som bruker og lagre søkene sine og abonnere på nye treff. Einnsyn kan også brukes anonymt ved kun å oppgi en e-postadresse som dokumentene skal sendes til. Einnsyn er utviklet av Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) og Oslo kommune.

3. Samarbeid mellom forvaltningen og det sivile samfunn

Norge har en omfattende frivillig sektor hvor en stor del av befolkningen deltar i en eller annen form for frivillig arbeid.

Regjeringen legger vekt på å bedre betingelsene for ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører slik at de kan bidra til å løse sosiale utfordringer i samfunnet.

Norge har, som de øvrige nordiske landene, en lang tradisjon for at det sivile samfunn deltar aktivt i beslutningsprosesser. Dette gjør det mulig for befolkningen å kunne påvirke offentlig sektor. Dette kan skje gjennom å være premissleverandører i utredninger, ta del i høringsrunder eller engasjere seg på sosiale media for slik å påvirke den politiske dagsordenen.

Det sivile samfunn innehar dessuten en kompetanse som forvaltningen ofte vil være avhengig av for å fatte gode avgjørelser. Samskaping og brukerinvolvering er godt innarbeidet i norsk forvaltning. Samarbeidet mellom forvaltningen og det sivile samfunn skjer gjerne på spesifikk fagområder. Sivilsamfunnsorganisasjoner innbys gjerne til deltakelse i utredningsarbeid, f.eks. i offentlige utredninger.

Brukerretting og brukervedvirkning er enkelte steder lovfestet som en individuell rettighet. Det kan også være pålegg til ansvarlige myndigheter om å sørge for at ulike former for brukerrettings- og brukervedvirkningstiltak blir iverksatt.

I 2016 ble det gitt et felles oppdrag (en fellesføring) til alle statlige virksomheter om å kartlegge hvordan deres brukere opplever virksomheten og rapportere på det i årsrapporten. Evalueringen av denne føringen viste at det finner sted en omfattende dialog med brukerne. Mange virksomheter rapporterer om utviklingsprosesser eller analyser av arbeidsprosesser hvor særlig brukernes behov er førende.

4. Norges deltakelse i OGP

Norge var i 2010 en av de åtte grunnleggerne av OGP.

Norge har siden starten deltatt på politisk og administrativt plan i OGP's arbeid. Vi var også styremedlem («*Steering Committee*») fom 2011 tom september 2014, hvor statssekretæren deltok som medlem. Norge har også deltatt på OGP's toppmøter og på regionale møter.

Norge var også med i underkomiteen "Peer Learning and Support" (PLS).

5. «Nordic+»-samarbeidet

De nordiske landene har dannet et uoffisiell samarbeid hvor også Estland og Nederland deltar. I ettertid har også Tyskland og Skottland sluttet seg til denne gruppa. Dette nordiske samarbeidet skjer i nær kontakt med OGP, først og fremst gjennom europakontoret i Berlin. Møtene har dels funnet sted i de enkelte landene (i Oslo i 2017), dels på den nordiske ambassaden i Berlin. I dette forumet har landene drøftet både praktiske sider ved OGP-arbeidet, men også spørsmål om åpenhet i sin alminnelighet.

Samarbeidet mellom land med tilsvarende politisk kultur er meget nyttig, og Norge er opptatt av å videreføre dette arbeidet sammen med de øvrige landene og OGP.

6. Norges tre handlingsplaner

Norge har så langt levert tre handlingsplaner:

- *Handlingsplan 1* ble ferdigstilt høsten 2011 og inneholdt i alt tre temaer
- *Handlingsplan 2* var ferdig i 2013. Denne hadde i alt rundt 25 forpliktelser
- *Handlingsplan 3* fra 2016 inneholder til sammen ni forpliktelser

Utenriksdepartementet var ansvarlig for å utarbeide *Handlingsplan 1*, mens *handlingsplan 2* og *3* ble utarbeidet av FAD og seinere KMD. Alle planene ble utarbeidet i samarbeid med flere av departementene.

Alle disse tre planene har vært vurdert av IRM¹. IRM har gjennomgående beskrevet særlig de to første som for lite ambisiøse og at de inneholdt tiltak som enten var i gang eller ville bli gjennomført i alle tilfeller.

---

¹ Independent Reporting Mechanism

Handlingsplan 3 prøvde å fange opp noe av kritikken mot de foregående planene. Antallet forpliktelser ble redusert sammenliknet med HP-2, og de enkelte forpliktelsene ble utformet slik at de skulle være lettere målbare og mer relevante. OGP-rådet hadde i forkant av prosessen skissert aktuelle temaer for handlingsplanen.

IRM mente Norges handlingsplan 3 innebar et tydelig endring. Norge har fått to s.k. «*Starred commitments*», dvs. *forpliktelser som er viktige, har en definert aktivitet, og er relevante for åpenhet i forvaltningen*. Dette gjelder forpliktelsene om «Tilgjengeliggjøring av finansielle data» og «Register for endelig reelt eierskap (beneficial ownership)»

7. Samarbeidet med det sivile samfunn

IRM har etterlyst involvering fra det sivile samfunn i utarbeidelsen og oppfølgingen av planene. I IRM-rapporten for Handlingsplan 3 forklares manglende sivilsamfunnsengasjement med:

- Måten Kommunal- og moderniseringsdepartementet har organisert arbeidet og innbudt sivilsamfunnet til å delta på. Samarbeidet har vært sett på som ikke-relevant og ikke-inkluderende.
- Mange sivilsamfunnsorganisasjoner har vansker med å kunne prioritere denne typen arbeid.
- Sivilsamfunnsorganisasjonene er mer opptatte av å holde kontakten med etater utenfor OGP som oppfattes som mer relevante for dem.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har derfor i forberedelsen til Handlingsplan 4 lagt større vekt på å inkludere det sivile samfunn. Det sivile samfunn er blitt innbudt til å delta med innspill til forpliktelser og til å kommentere de innspillene som er kommet fra forvaltningen. KMD har opprettet en egen hjemmeside hvor orientering om OGP-arbeidet er lagt ut. Sidene er også brukt til å informere om arbeidet med Handlingsplan 4. Også de øvrige departementene er blitt oppfordret til i større grad å samarbeide med de relevante sivilsamfunnsorganisasjonene.

8. OGP-rådet

Det har vist seg utfordrende å få til den ønskede dialogen med det sivile samfunn i utarbeidelsen og oppfølgingen av handlingsplanene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet bestemte derfor å opprette et OGP-råd i 2015.

Rådet skal ha en selvstendig stilling og skal kunne operere fritt som et åpenhetsråd. På eget initiativ arrangerte i 2017 derfor rådet en åpenhetskonferanse med deltakelse fra forvaltningen og det sivile samfunn. Rådet har særlig bistått departementet i arbeidet med handlingsplan 3.

Etter hvert som vi vil få styrket interessentforaene, vil rådet kunne få en mer overordnet rolle med oppgave å følge arbeidet med handlingsplanene og å holde diskusjonen om åpenhetsarbeidet levende.

Idet Handlingsplan 4 legges fram, arbeider Kommunal- og moderniseringsdepartementet med å oppnevne et nytt råd til å følge opp det foregående rådets arbeid.

9. Egne hjemmesider om åpenhet

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har opprettet egne hjemmesider om åpenhetsarbeidet. Sidene skal brukes til å informere om arbeid som generelt gjøres på dette området og om OGP-arbeidet i særdeleshet. I tillegg brukes hjemmesidene til å informere forvaltningen og det sivile samfunn om det løpende arbeidet med Handlingsplan 4 og oppfølgingen av denne. Sidene ligger på Regjeringen.no med adresse: <https://open.regjeringa.no/>

Prioriterte områder i Handlingsplan 4

10. De tre hovedprioriteringene

Regjeringen arbeider med flere tiltak for økt åpenhet i forvaltningen. Norge har en liten, åpen økonomi. Landet er derfor avhengig av internasjonale spilleregler overholdes. Åpenhetsarbeidet står derfor sentralt i norsk forvaltning.

Med utgangspunkt i OGP's egne prioriteringer har Norge for Handlingsplan 4 valgt å legge særlig vekt på de tre hovedområdene «Åpenhet i forvaltningen», «Antikorrupsjon» og «Viderebruk av data». Disse tre områdene faller godt sammen med det den norske regjeringen prioriterer i sitt moderniseringsarbeid.

10.1. Åpenhet i forvaltningen

Regjeringen ønsker mer åpenhet i forvaltningen. Handlingsplan 3 hadde en egen forpliktelse om statsansattes eierskap og handel med verdipapirer. I 2018 har Kommunal- og moderniseringsdepartementet lansert en ny database for styrer, råd og utvalg. Basen gir innsikt i hvilke slike organ som finnes og hvem som sitter i dem. Dette vil være til nytte for publikum og media.

I Handlingsplan 4 har regjeringen fulgt opp Riksrevisjonens undersøkelse om arkiveringsrutiner i forvaltningen.

10.2. Offentlige innkjøp og antikorrupsjon

Norge har allerede en sterk åpenhetskultur og en stor mengde offentlige dokumenter er tilgjengelig i offentlige databaser. Økt åpenhet og bedre og mer tilgjengelig statistikk rundt offentlige innkjøp bidrar til å styrke mulighetene for å avdekke korrupsjon og illojal opptreden. Innkjøpsdata som inneholder data om de ulike leverandørene til det offentlige kan bidra til å kontrollere overholdelse av anskaffelsesregelverket, i tillegg til å synliggjøre uheldige relasjoner mellom innkjøpere, administrasjon, politikere og leverandører. Informasjon om leverandørene ligger allerede i virksomhetenes regnskapssystemer i dag, men uten at det nødvendigvis foreligger tilstrekkelig kompetanse til å nyttiggjøre seg informasjonen.

Den norske regjeringen prioriterer arbeidet mot korrupsjon. *«Åpenhet er motgiften til korrupsjon. Derfor må vår beskjed til korrupte være tydelig: Vi vil fjerne gjemmestedene deres. Og dere vil bli straffet.»* Statsminister Erna Solberg 2017.

Norges statsminister deltok på et antikorrupsjonstoppmøte i London i 2016 hvor Norge forpliktet seg til å arbeide for å bekjempe korrupsjon. Sentralt her er arbeidet med reelt eierskap og bekjemping av hvitvasking av penger. Dette arbeidet er fulgt opp med norsk deltakelse under IACC (International Anti-corruption Conference) i København i oktober 2018.

Norge er også engasjert i internasjonalt samarbeid mot korrupsjon. Regjeringen prioriterer arbeidet med bla. kunnskapsbank, der en rekke program som er relevant for antikorrupsjonsarbeidet blir en satsning i utviklingspolitikken. «Olje for Utvikling» tar sikte på å overføre norske erfaringer med å håndtere inntektsstrømmer fra olje og gassvirksomhet og redusere risiko for korrupsjon.

Norge viderefører i tillegg støtte til antikorrupsjonssenteret i Bergen, og støtten til EITI, Extractive Industries Transparency Initiative, som har sitt hovedsete i Oslo.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet en egen etikkveileder for ansatte i forvaltningen, som blant annet behandler spørsmål om korrupsjon. Departementet gir også støtte til den generelle arbeidet med etikk i kommunal sektor.

Regjeringen har pålagt alle statlige etater å bekjempe arbeidslivskriminalitet ved offentlige innkjøp gjennom en egen fellesføring til alle statlige virksomheter i 2018. Regjeringen har bestemt at denne fellesføringen skal videreføres i 2019.

10.3. Viderebruk av data

På bakgrunn av «Digital agenda» (Meld. St. 27) har Kunnskapsdepartementet, Samferdselsdepartementet, Kulturdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Finansdepartementet utviklet egne strategier for viderebruk av data på sine respektive områder.

Norge vurderer nå om det er nye områder en bør lage strategier/handlingsplaner på når det gjelder tilgjengeliggjøring og deling av data.

I tillegg vil regjeringen se på virkemidler og regulering for hvordan tilgangen til åpne offentlige data for bruk i og utenfor offentlig sektor kan innrettes.

Arbeidet med handlingsplan 4 – arbeidsmetode og prosess

11. Oppfølgingen av IRM-rapporten

IRM har tidligere kritisert de norske handlingsplanen for ikke å ha vært tilstrekkelig ambisiøse, med for lite «strek» og for å ha forpliktelser som i alle tilfeller ville ha vært gjennomført. IRM har også ment at det sivile samfunn har vært for lite involvert i utviklingen og oppfølgingen av handlingsplanene.

Handlingsplan 4 er derfor utviklet i nærmere samarbeid med det sivile samfunn enn hva tilfellet har vært ved de tidligere handlingsplanene.

12. Samarbeidet med departementene – innspillene

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ba i 2017 alle departementene til å komme med innspill til OGP's handlingsplan 4. KMD fulgte i etterkant opp de departementene som hadde kommet med innspill med egne møter. I tillegg ble det tatt initiativ fra KMDs side overfor departementer som opprinnelig ikke hadde spilt inn forslag til forpliktelser. Det ble i etterkant avholdt egne møter med de aktuelle departementene.

13. Samarbeidet med sivilsamfunnsorganisasjonene og departementene – samskaping

Den 16. mai 2018 sendte KMD ut innbydelse til et stort antall sivilsamfunnsorganisasjoner sammen med departementene. Møtet ble avholdt 19. juni.

Til grunn for møtet lå forslag til forpliktelser utarbeidet av departementene og det sivile samfunn. Diskusjonen ble delt inn i grupper med de tre prioriterte områdene åpenhet i forvaltningen, antikorrupsjon og viderebruk av data som tema. Diskusjonen hadde som mål å utvikle gode målbeskrivelser, forbedringer og konkretiseringer av tekstutkast, milepæler o.l. uten at målet nødvendigvis der var å komme fram til endelige konklusjoner.

Samskapingsmøtet resulterte i utkast til mulige forpliktelser som departementene så arbeidet videre med. De bearbejdede utkastene ble sendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet som la dem ut på hjemmesidene (openregjeringa.no) for åpen konsultasjon. Det kom ikke inn ytterligere forslag under denne runden.

14. Aktiv bruk av hjemmesidene for åpenhet

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har brukt hjemmesidene til å utvikle handlingsplanen. Alle innbydelser, bakgrunnsinformasjon, utkast til planen, kommentarer osv. har vært lagt ut på sidene. Den tekniske løsningen har ikke tillatt bruk av hjemmesidene til kommunikasjon mellom forvaltningen og det sivile samfunn.

15. Kommentarer til prosessen

Sammenliknet med de tidligere handlingsplanene har Norge i utarbeidelsen av den foreliggende planen lagt vesentlig mer vekt på samskaping mellom forvaltningen og det sivile samfunn.

Enkelte sivilsamfunnsorganisasjoner har uttrykt misnøye med prosessen og ment at de i utilstrekkelig grad har fått presentere sine forslag løpet av prosessen. Enkelte departementer har sluttet seg til kritikken av arbeidsmetoden som har vært anvendt. KMD tar med seg disse tilbakemeldingene i det videre arbeidet.

Et ledd i arbeidet med Handlingsplan 4 var møtet mellom departementene og det sivile samfunn 19. juni 2018. (Foto: KMD)

De enkelte forpliktelsene

Integritet og åpenhet i forvaltningen

1. Kulturdepartementet

Veiledning for å oppfylle plikten til journalføring og arkivering av dokumenter

01.02.18 – 01.06.19

Ansvarlig organ	Kulturdepartementet
<i>Beskrivelse</i>	
Hvilket problem for offentligheten er forpliktelsen rettet mot?	Staten skal gi alle mulighet til både å kontrollere saksbehandlingen i offentlige virksomheter og til å delta i demokratiske prosesser. Innsyn i offentlige organers dokumenter krever at organene journalfører og arkiverer saksdokumenter og gir befolkningen innsyn i journalene. Med økende produksjon av digitale saksdokumenter og økende kommunikasjon av disse via e-post er det risiko for at digitale saksdokumenter verken blir journalført eller arkivert.
Hva er forpliktelsen?	Utarbeide veiledere og opplæringsmateriell for statlige virksomheter om plikten til journalføring og arkivering.
Hvordan vil forpliktelsen bidra til å løse problemet?	Risikoen for at journalføringspliktige og arkivpliktige dokumenter ikke blir journalført og arkivert blir redusert.
Hvordan er denne forpliktelsen relevant for OGPs grunnverdier?	Forpliktelsen åpner for å frigi mer informasjon, bedrer kvaliteten på den tilgjengelig informasjon og/eller bedrer tilgjengeligheten til informasjon som gjør at offentligheten lettere får tak i den.

Tilleggsinformasjon

<i>Milepæler</i>	<i>Starttidspunkt</i>	<i>Sluttidspunkt</i>
Kartlegge gjeldende veiledere, og kartlegge behov og problemområder.	01.02.18	30.06.18
Utvikle krav til nytt veiledningsmaterieill	30.06.18	30.09.18
Produsere nye veiledere og opplæringsmaterieill. Teste ut disse.	01.10.18	31.03.19
Ferdigstille veiledningsmateriellet.	01.04.19	01.06.19

Kontaktinformasjon

Ansvarlig person fra iverksettende organ	Magnar Nordtug
Virksomhet	Kulturdepartementet
e-post / telefon	Magnar.Nordtug@kud.dep.no / +47 22 24 80 69
Andre offentlige deltakere	Arkivverket
Samarbeidende sivilsamfunnsorganisasjoner, tverrgående arbeidsgrupper o.l.	

2. Olje- og energidepartementet

Tilgjengeliggjøring av energistatistikk		
<i>Løpende</i>		
Ansvarlig organ	Olje- og energidepartementet	
Hvilket problem for offentligheten er forpliktelsen rettet mot?	Norge er en stor energinasjon, og energi-produksjonen er viktig for inntekter og arbeidsplasser. Energistatistikk er ofte teknisk, og ikke alltid brukervennlig og lett tilgjengelig.	
Hva er forpliktelsen?	Å gjøre energistatistikk bedre tilgjengelig for allmennheten	
Hvordan vil forpliktelsen bidra til å løse problemet?	Det er laget nye nettsider, med en lettfattelig og brukervennlig oversikt over norsk energiproduksjon, både fornybar energi og petroleum.	
Hvordan er denne forpliktelsen relevant for OGP's grunnverdier?	Verdien av åpne data og tilgang på informasjon.	
Tilleggsinformasjon	Det jobbes med å forklare vanskelige prosesser ved hjelp av grafikk og andre pedagogiske virkemidler. Stoffet skal også være tilpasset skoleelever.	
<i>Milepæler</i>	<i>Starttidspunkt</i>	<i>Sluttidspunkt</i>
	I gang	Ikke sluttpunkt
Kontaktinformasjon		
Ansvarlig person fra iverksettende organ	Trude Nagell, kommunikasjonsenheten i OED	
Virksomhet	Olje- og energidepartementet	
e-post / telefon	tcn@oed.dep.no / +47 22 24 62 73	
Andre offentlige deltakere		
Samarbeidende sivilsamfunnsorganisasjoner, tverrgående arbeidsgrupper o.l.		

3. Kommunal- og moderniseringsdepartementet

e-innsyn og potensiale for å utbre e-innsyn i kommunal sektor

Forpliktelsens er inntatt i supplerende tildelingsbrev nr 5, 2018 for Difi. Det er ikke gitt noen tidsfrist for arbeidet. Rapportering vil følge vanlig rapporteringsrutiner for oppdrag gitt i tildelingsbrev

Ansvarlig organ	Difi
	<p>KMD ber Difi om å foreta en kartlegging av potensialet for å utbre einnsyn- løsningen i kommunal sektor.</p> <p>Mange kommuner benytter allerede nettbaserte løsninger for publisering av elektronisk journal.</p> <p>Kartleggingen bør kunne gi oversikt over hvilke kommuner som i dag har alternative løsninger for publisering og innsyn og hvilke som ikke har slike løsninger i det hele tatt. Kartleggingen bør kunne omtale kommunenes forutsetninger for å ta i bruk fellesløsningen og de administrative og økonomiske konsekvenser av slik ibruktaking, både for eierne av løsningen og for den enkelte kommune.</p>
Hvilket problem for offentligheten er forpliktelsen rettet mot?	<p>Vi har ingen oversikt over hvordan innsynsretten ivaretas i kommunal sektor. Det er heller ingen krav til publisering av offentlig journal i kommunal sektor. Difi og Oslo kommune har gjennom den nye innsynsløsningen e-innsyn lagt opp til at kommuner som ønsker å legge til rette for innsyn kan ta i bruk løsningen om de ønsker det.</p> <p>Mange kommuner har egne nettbaserte løsninger for publisering av elektronisk journal. Noen har ingen digitale innsynsløsninger i det hele tatt. Vi kjenner per i dag ikke til antall kommuner som faller inn i de ulike gruppene. Vi kjenner ikke til hvilke saks- og arkivsystem som benyttes. Kunnskap om dette vi gi bedre grunnlag for å avklare forutsetninger for at kommuner som ikke har innsynsløsninger kan ta i bruk einnsyn.</p>
Hva er forpliktelsen?	Kartlegging av potensialet for å utbre einnsyn- løsningen i kommunal sektor.

Hvordan vil forpliktelsen bidra til å løse problemet?	Svaret på kartleggingen vil ikke bidra til å løse problemet, men svaret på kartleggingen vil gi departementet et bedre grunnlag for å avgjøre hvordan utbredelse av elnnsyn i kommunal sektor bør innrettes, med tanke på økt antall kommuner som har innsynsløsninger.
Hvordan er denne forpliktelsen relevant for OGP's grunnverdier?	Forpliktelsen kan bidra til bedre tilgjengelighet for offentlige dokumenter.
Tilleggsinformasjon	<p>Det eneste forpliktende regelverket som regulerer publisering av offentlig journal på internet (i.e elnnsyn) i dag er off forskr § 6, 1. ledd som retter seg mot et antall statlige virksomheter.</p> <p>Denne begrenses av off forskr § 6, 3.ledd, som oppstiller konkrete unntak fra slik publisering. Det finnes ikke noe rettslig grunnlag /hjemmel for å pålegge kommunale virksomheter å publisere offentlig journal på internett.</p> <p>Det er nødvendig å kartlegge behovet for elnnsyn i kommunene.</p> <p>Det må foretas kostnadsvurderinger for å ta elnnsynsløsningen i bruk for kommunene. Det må utarbeides en forretningsmodell for hvordan deling av kostnader ved implementering og bruk av elnnsyn i kommunene skal skje.</p>

<i>Milepæler</i>	<i>Starttidspunkt</i>	<i>Sluttidspunkt</i>
Kartlegging	2019	2019
Kontaktinformasjon		
Ansvarlig person fra iverksettende organ	KMD/ITPOL/Live Heltberg	
Virksomhet	Difi	
e-post / telefon		
Andre offentlige deltakere		
Samarbeidende sivilsamfunnsorganisasjoner, tverrgående arbeidsgrupper o.l.	Pressens organisasjoner	

Åpne data og viderebruk av offentlige data

1. Kulturdepartementet

Gjennomføre en strategi for åpne kulturdata	
01.03.18 – 31.12.19	
Ansvarlig organ	Kulturdepartementet
<i>Beskrivelse</i>	
Hvilket problem for offentligheten er forpliktelsen rettet mot?	Åpne kulturdata vil kunne bidra til bedre tjenester, rikere opplevelser og økt effektivisering og verdiskaping. Forutsetningen er at dataene finnes, er lett tilgjengelige både for mennesker og maskiner, og at de enkelt kan viderebrukes og sammenstilles med andre data i nye kontekster. Det viktigste kulturinstitusjonene kan bidra med, er å tilby mer data og bedre data, dvs. mer konsistente og standardiserte data, og å gjøre dataene åpent tilgjengelig. På kulturfeltet setter opphavsretten grenser for tilgjengeliggjøring av data med nyere kulturinnhold, som digitale fotografier, digitale bøker mv. Personvern hensyn setter også grenser for tilgjengeliggjøring, og er særlig aktuelt på arkivfeltet.
Hva er forpliktelsen?	Kultursektoren skal ha en kultur for transparens og åpenhet der data som hovedregel aktivt gjøres åpent tilgjengelig. Prioriterte datasett i kultursektoren skal identifiseres, dokumenteres og gjøres tilgjengelige som åpne data. Standarder og autoritetsregistre skal være identifisert og implementert.
Hvordan vil forpliktelsen bidra til å løse problemet?	Prioriterte kulturdata blir tilgjengelig for bruk – både for å utvikle tjenester, gi rikere opplevelser og økt verdiskaping og effektivisering.
Hvordan er denne forpliktelsen relevant for OGP's grunnverdier?	Verdien av åpne data og tilgang til informasjon.

Tilleggsinformasjon

<i>Milepæler</i>	<i>Starttidspunkt</i>	<i>Sluttidspunkt</i>
Relevante standarder er kartlagt og identifisert	01.03.18	31.12.19
Anbefalinger for tilgjengeliggjøring av kulturdata er formulert og publisert.	01.03.18	31.12.19
Relevante autoritetsregistre er kartlagt og identifisert.	01.03.18	31.12.19

Kontaktinformasjon

Ansvarlig person fra iverksettende organ	Inger Lise Kurseth
Virksomhet	Kulturdepartementet
e-post / telefon	Inger-Lise.Kurseth@kud.dep.no / +47 22 24 78 31
Andre offentlige deltakere	Arkivverket, Nasjonalbiblioteket og Norsk kulturråd
Samarbeidende sivilsamfunns-organisasjoner, tverrgående arbeidsgrupper o.l.	

2. Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Digitale plan- og byggesaksprosesser med tilrettelagt veiledning og arealprofiler

01.01.18 – 31.12.19

Ansvarlig organ	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	<i>Beskrivelse</i>	
Hvilket problem for offentligheten er forpliktelsen rettet mot?	Manglende tilrettelagt statistikk og analyser om arealsituasjon og arealutvikling. Mangelfulle modeller, standarder og grensesnitt mellom ulike system og i forhold til ulike brukergrupper. Mangelfullt tilrettelagt veiledning som grunnlag for medvirkning, tidlig konfliktavklaring og gode digitale planprosesser.	
Hva er forpliktelsen?	Utarbeide standarder, spesifikasjoner, veiledning og eksempler for digitaliserte og transparente plan- og byggesaksprosesser. Støtte FoU prosjekter, pilotering og demonstratorer. Tilrettelegge relevant og detaljert statistikk for samfunns- og arealplanlegging Tilrettelegge for bedre selvbetjeningsløsninger for offentlige kartdata, plandata, bygnings- og eiendomsinformasjon	
Hvordan vil forpliktelsen bidra til å løse problemet?	Bedre kunnskapsgrunnlag og tydeligere arealplaner, bedre grunnlag for medvirkning, bedre og mer målrettet veiledning, tidlig konfliktavklaring, mer forutsigbare prosesser for arealbruk og utbygging.	
Hvordan er denne forpliktelsen relevant for OGP's grunnverdier?	Bedre grunnlag for medvirkning og transparente prosesser. Bedre grunnlag for økt verdiskaping.	
Tilleggsinformasjon	Det gis øremerkede midler til dette i en satsingsperiode og bidrar til særlig til bærekraftsmål 11, men har også relevans for bærekraftsmål 6, 8, 9, 14 og 15.	
<i>Milepæler</i>	<i>Starttidspunkt</i>	<i>Sluttidspunkt</i>
Digitale planregistre, økt dekningsgrad i kommunene	01.06.15	31.12.19
Mal og modell for digitale planbestemmelser	01.02.17	31.12.19
Arealprofiler – tilrettelagt statistikk for kommuneplanlegging	01.03.18	31.12.22
Digitalt tilrettelagt veiledning for arealplanlegging	01.08.18	31.12.22

Kontaktinformasjon	
Ansvarlig person fra iverksettende organ	Kari Strande
Virksomhet	Planavdelingen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet
e-post / telefon	kari.strande@kmd.dep.no
Andre offentlige deltakere	KS, Pilotkommuner, Direktoratet for byggkvalitet, Statens kartverk, SSB
Samarbeidende sivilsamfunnsorganisasjoner, tverrgående arbeidsgrupper o.l.	Byggenæringen, konsulentselskaper, systemleverandører m.fl

Offentlige anskaffelser, opplysninger om reelle rettighetshavere og antikorrupsjon

1. Nærings- og fiskeridepartementet

Effektivisere og forbedre offentlige anskaffelser ved å heldigitalisere anskaffelsesprosessen		
2018–2024		
Ansvarlig organ	Nærings- og fiskeridepartementet	
	<i>Beskrivelse</i>	
Hvilket problem for offentligheten er forpliktelsen rettet mot?	Offentlige anskaffelsesprosesser er bare delvis digitalisert – gevinstpotensialet er ikke utnyttet	
Hva er forpliktelsen?	Gi mer effektive anskaffelser og enklere prosesser, fjerne tidstyver, gi bedre behovsdekning og bedre regelverksetterlevelse..	
Hvordan vil forpliktelsen bidra til å løse problemet?	Effektivisere og forbedre offentlige anskaffelser ved å heldigitalisere anskaffelsesprosessen	
Hvordan er denne forpliktelsen relevant for OGPs grunnverdier?	Forpliktelsen åpner for å frigi mer informasjon, bedrer kvaliteten på den tilgjengelig informasjon og/eller bedrer tilgjengeligheten til informasjon som gjør at offentligheten lettere får tak i den. Gjennom økt transparens vil heldigitalisering av anskaffelsesprosessen kunne bidra til mindre risiko for korrupsjon i offentlige anskaffelser.	
Tilleggsinformasjon	Heldigitalisering av anskaffelsesprosessen vil beskrives nærmere i den kommende stortingsmeldingen om offentlige anskaffelser.	
<i>Milepæler</i>	<i>Starttidspunkt</i>	<i>Sluttidspunkt</i>
	2018	2024
Kontaktinformasjon		
Ansvarlig person fra iverksettende organ	André Hoddevik	
Virksomhet	Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)	
e-post / telefon	andre.hoddevik@difi.no / 913 97 587	
Andre offentlige deltakere	Brønnøysundregistrene	
Samarbeidende sivilsamfunnsorganisasjoner, tverrgående arbeidsgrupper o.l.		

2. Justisdepartementet

Forebygge korrupsjon		
<i>Januar 2019 – Juni 2020</i>		
Ansvarlig organ	Justisdepartementet	
<i>Beskrivelse</i>		
Hvilket problem for offentligheten er forpliktelsen rettet mot?	Behov for bedre dialog mellom myndigheter og befolkning for å forebygge korrupsjon	
Hva er forpliktelsen?	<p>1) Systematisering og støtte opp om mer og bedre dialog mellom myndighetene og publikum for å forebygge korrupsjon, bl.a. ved å bedre koordineringen av informasjon til befolkningen om myndighetenes tiltak for antikorrupsjon</p> <p>2) Bedre informasjonstilgangen til publikum om hvilke krav som stilles til godt antikorrupsjonsarbeid og konsekvensen ved mangelfull gjennomføring eller brudd på regelverket. Arbeide for å gjøre risiko- og trusselvurderinger innen antikorrupsjonsfeltet bedre kjent for publikum.</p>	
Hvordan vil forpliktelsen bidra til å løse problemet?	En samlet tydeliggjøring av myndighetenes holdninger til korrupsjon, ulike tiltak for forebygging og avdekking av korrupsjon, og konsekvensene av overtredelser, forventes å ha en preventiv effekt både overfor publikum og offentlige myndigheter.	
Hvordan er denne forpliktelsen relevant for OGP's grunnverdier?	Åpen dialog mellom myndigheter og befolkning om antikorrupsjonsarbeid. Dette kan også forebygge korrupsjon.	
Tilleggsinformasjon	<i>F.eks. Omkostninger, andre offentlige tiltak, strategier, bærekraftsmål osv.</i>	
<i>Milepæler</i>	<i>Starttidspunkt</i>	<i>Sluttidspunkt</i>
Oppstart	2019	
JD-merknad: Det er vanskelig å angi milepæler for dette arbeidet, fordi oppstarttidspunkt er satt til januar 2019. Første punkt blir sannsynligvis å lage en skisse for videre arbeid, der milepæler vil fremgå.»		

Kontaktinformasjon	
Ansvarlig person fra iverksettende organ	Mona Ransedokken
Virksomhet	Justis- og beredskapsdepartementet
e-post / telefon	mona.ransedokken@jd.dep.no / +47 22 24 51 77
Andre offentlige deltakere	Forpliktelsen innebærer nødvendig dialog med andre offentlige aktører som jobber med å forebygge og bekjempe korrupsjon.
Samarbeidende sivilsamfunnsorganisasjoner, tverrgående arbeidsgrupper o.l.	

3. Finansdepartementet

Etablere offentlig register over reelle rettighetshavere	
Ansvarlig organ	Finansdepartementet
<i>Beskrivelse</i>	
Hvilket problem for offentligheten er forpliktelsen rettet mot?	Manglende kunnskap om og lite tilgjengelig informasjon om reelle rettighetshavere og eierstruktur i selskaper og foretak i Norge øker risikoen for bl.a. misbruk til korrupsjon og økonomisk kriminalitet, herunder skatteunndragelser og hvitvasking.
Hva er forpliktelsen?	Etablere et offentlig tilgjengelig register over reelle rettighetshavere.
Hvordan vil forpliktelsen bidra til å løse problemet?	Økt åpenhet om eierskapet og kontrollen i selskaper og foretak i Norge motvirker risikoen for misbruk av selskapene mv. til bl.a. korrupsjon og økonomisk kriminalitet ved at muligheten for å bruke selskaper til å skjule eierskap og transaksjoner, svekkes.
Hvordan er denne forpliktelsen relevant for OGPs grunnverdier? (Fylles ut av KMD)	<p>Frigir mer informasjon</p> <p>Bedrer kvaliteten på den tilgjengelige informasjonen</p> <p>Bedrer tilgjengeligheten til informasjon som gjør at offentligheten lettere får tak i den</p>
Tilleggsinformasjon	Tiltaket er relevant for FNs bærekraftsmål 16, punkt 4.
<i>Milepæler</i>	<i>Starttidspunkt</i> <i>Sluttidspunkt</i>
Kontaktinformasjon	
Ansvarlig person fra iverksettende organ	Tobias Brynildsen
Virksomhet	Finansdepartementet
e-post / telefon	tobias.brynildsen@fin.dep.no / +47 22 24 45 68
Andre offentlige deltakere	Nærings- og fiskeridepartementet – Christian Gløersen: cgl@nfd.dep.no / +47 22 24 65 56
Samarbeidende sivilsamfunnsorganisasjoner, tverrgående arbeidsgrupper o.l.	

Utgitt av:
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Publikasjonskode: H-2441 B

Design/layout: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon, DepMedia – 03/2019